

**Statistikdokumentation for
Regnskabsstatistik for akvakultur 2023**

1 Indledning

Formålet med Regnskabsstatistik for akvakultur er at belyser økonomien i dansk akvakultur. Statistikken anvendes til at følge den økonomiske udvikling over tid og til at sammenligne økonomiske nøgletal mellem forskellige typer af akvakulturanlæg. Statistikken blev første gang udarbejdet i 2004 og har været sammenlignelig i sin nuværende form siden 2017.

2 Indhold

Regnskabsstatistik for akvakultur er en årlig opgørelse af akvakulturerhvervets produktionsværdi samt omkostninger, driftsresultat, aktiver, passiver og investeringer. Statistikken fordeles efter anlægstype og regnskabsposter.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Regnskabsstatistik for akvakultur belyser akvakulturerhvervets faktorindsats, produktion og omsætning (bruttoudbytte), driftsomkostninger og driftsresultat, samt aktiver og passiver, investeringer og finansiering. Statistikkenes resultater vises for hele populationen og for de enkelte anlægstyper.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Regnskabsstatistik for akvakultur grupperes i efter anlægstype, som er:

- Traditionelle dambrug: Anlæg placeret på land som har afløb til vandløb, søer eller havet, og som enten har et vandindtag på over 25.000 liter pr. kg foder, eller intet reguleret vandindtag.
- Anlæg med lav recirkulation: Anlæg placeret på land som har et vandindtag på mellem 5.000 og 25.000 liter pr. kg foder.
- Anlæg med middelhøj recirkulation: Anlæg placeret på land som har et vandindtag på mellem 1.000 og 5.000 liter pr. kg foder.
- Anlæg med høj recirkulation: Anlæg placeret på land som har et vandindtag på under 1.000 liter pr. kg foder.
- Havbrug: Anlæg med netbure, trådkasser eller lignende placeret i marine vandområder, hvis drift forudsætter anvendelse af foder.
- Muslinge- og østersanlæg: Anlæg med liner, strømper, trådkonstruktioner eller lignende til opdræt af muslinger eller østers i marine vandområder.

2.3 Sektordækning

Fiskeri og akvakultur.

2.4 Begreber og definitioner

Afkastningsgrad: Resultatet af ordinær drift plus finansielle indtægter, udtrykt i procent af gennemsnitlig aktivmasse.

Aktiver: Anlægsaktiver og omsætningsaktiver opgjort efter driftsøkonomiske principper.

Akvakultur: Opdræt af akvatiske organismer, herunder fisk, bløddyr, krebsdyr og akvatiske planter. Opdræt indebærer en form for intervention i opdrættelsesprocessen for at forbedre produktionen, såsom regelmæssig håndtering af bestanden, fodring, beskyttelse mod rovdyr mv. Opdræt

indebærer også individuel eller virksomhedsejerskab af den bestand, der dyrkes.

Andre driftsindtægter: Indtægter, som ikke angår den egentlige drift, fx gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver eller lejeindtægter, refunderede syge- og barselsdagpenge eller løntilskud til fx elever og ledige.

Anlægsaktiver: Aktiver, der er bestemt til vedvarende eje eller brug for firmaet, fx bygninger, maskiner, inventar, patenter, licenser samt langsigtede investeringer af finansiel karakter, fx aktier og obligationer.

Beregnet ejer aflønning: For alle virksomheder, der omsætter for mere end 1 mio. kr., er der indsat en beregnet aflønning til ejer. Den beregnede aflønning tager udgangspunkt i 2011 aflønningen på 350.000 kr. korrigeret for udviklingen i den overenskomstmæssige timeløn for ansatte i landbruget (inkl. beregnede tillæg) svarende til 380.139 kr. For virksomheder, der omsætter for mindre end 1 mio. kr. er den indsatte ejer aflønning nedreguleret forholdsmæssigt. Indeholder virksomheden mere end ét anlæg, er beløbet delt ud på de enkelte anlæg fordelt forholdsmæssigt efter anlæggenes produktion.

Bruttoudbytte: Bruttoudbyttet i kroner knytter sig til salg af fisk, rogn og skaldyr samt regulering af varelager for samme og værdien af andre akvakulturindtægter.

Driftsomkostninger: Omkostninger forbundet med bruttoudbyttes frembringelse.

Driftsresultat: Driftsresultatet udgør resultat efter nettoerter, selskabsskat og ekstraordinære poster. Driftsresultatet aflønner ejerens arbejdsindsats og investeret kapital. For at vise spredningen i de enkelte anlægstyper vises driftsresultatet delt i en nedre halvdel og en øvre halvdel. Nedre halvdel er det gennemsnitlige driftsresultat for den del af populationen, som ligger under medianen og øvre halvdel er det gennemsnitlige driftsresultat for den del af populationen, der ligger over medianen.

Investeringer: Ved investeringer forstås årets nettoinvesteringer, dvs. køb og salg af anlægsaktiver.

Omsætningsaktiver: Omsætningsaktiver dækker varebeholdning af fx fisk og foder samt tilgodehavender, likvide beholdninger og værdipapirer og kapitalandele, der ikke er knyttet til anlæg.

Overskudsgrad: Resultat af ordinær drift (overskud før finansielle og ekstraordinære poster og skat) udtrykt i pct. af summen af omsætning og andre driftsindtægter.

Passiver: Regnskabsmæssigt udtryk for hvordan virksomhedens samlede formue (aktiver) er finansieret.

Produktion: Den primære produktion i ton er salg af fisk, rogn og skaldyr samt regulering af varelager for samme.

Resultat af primær drift: Bruttoudbytte fratrukket driftsomkostninger.

Soliditetsgrad, pct: $(\text{Egenkapital ultimo} / \text{aktiver ultimo}) * 100$

2.5 Enheder

Enheden i statistikken er det fysiske opdrætsanlæg.

2.6 Population

Danske akvakultur-anlæg, som er kommercielt aktive.

2.7 Geografisk dækning

Danmark

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker perioden fra 2017 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Regnskabsværdier angives i 1.000 kr. Nøgletal angives i pct. Produktion angives i ton eller 1.000 stk. Energiforbrug er angivet i megawatt timer, MWh.

2.11 Referencetid

Kalenderår.

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Danmark har i henhold til [Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2017/1004](#) og Kommissionens delegerede afgørelse (EU) 2019/910 pligt til at indsamle regnskabsdata til belysning af økonomien i fiskeri- og akvakulturhvervet.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er den ansvarlige myndighed med hjemmel i [Fiskerilovens](#) § 10, stk. 1, og har i henhold til aftale af 23. april 2009 overladt udarbejdelsen af statistikken til Danmarks Statistik.

2.14 Indberetningsbyrde

Indberetningsbyrden er ikke beregnet for denne statistik, da deltagelse i statistikken er frivillig.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på statistikens [emneside](#), eller fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Data til denne statistik indsamles årligt fra akvakulturvirksomhedernes revisorer ved hjælp af et elektronisk indberetningsskema. De indberettede regnskaber (stikprøven) gennemgås og testes. Eventuelle fejl og mangler rettes i samarbejde med den indberettende revisor. Når samtlige indberettede regnskaber er godkendt til statistikbrug, anvendes de sammen med registerdata for hele populationen til simulering af individuelle regnskaber for de enheder i populationen, som ikke er i stikprøven.

3.1 Kilder

Regnskabsstatistik for Akvakultur er baseret på regnskabsoplysninger for akvakulturvirksomheder fra erhvervets revisorer, data fra Fiskeristyrelsens akvakulturregister samt kommuners registre over dambrug og havbrug. Udtræk fra Fiskeristyrelsens register udgør grundlaget for afgrænsning af enheder, opstilling og gruppering af populationen, stratificering og udvælgelse af stikprøve, samt simulering af resten af populationen.

Statistikken omfatter danske akvakulturerhverv, hvorved forstås populationen af aktive, kommercielle opdrætsanlæg, der producerer fisk til konsum, udsætning samt sættefisk og yngel, rogn til konsum og øjenæg til opdræt.

Som ikke-kommercielle anlæg regnes fx foreninger, der med frivillig arbejdskraft producerer fisk til udsætning i danske åer, forsøgsanlæg samt anlæg, der producerer krebs.

Inaktive anlæg omfatter primært anlæg, der ikke har haft produktion i året. I de tilfælde, hvor en virksomhed med flere anlæg har indberettet sin samlede produktion på ét anlæg, og det ikke har været muligt at opdele denne produktion, er anlæg uden indberettet produktion blevet karakteriseret som inaktive.

3.2 Indsamlingshyppighed

Data indsamles årligt.

3.3 Indsamlingsmetode

Regnskaberne indberettes i en harmoniseret regnskabsskabelon, der udfyldes af virksomhedernes revisor. Indsamlingen er baseret på frivillighed, således at virksomheden på forhånd har givet tilladelse til, at revisoren må indberette regnskabsoplysningerne. Danmarks Statistik opdaterer løbende listen over virksomheder, der har givet tilladelse til, at deres regnskab må anvendes til statistikken.

3.4 Datavalidering

Hver enkelt indberetning gennemgår en omfattende validering. Indledningsvis er det muligt for revisor at kontrollere udfyldelsen af det elektroniske indberetningsskema, der er i MS Excel-format med indbyggede testmakroer. Når data er modtaget hos Danmarks Statistik, gennemgår de en mere omfattende validering både af det enkelte regnskab og på tværs af regnskaber. Dette skal sikre en samlet høj pålidelighed af detailoplysningerne.

3.5 Databehandling

Den del af populationen, som ikke indberettes, estimeres ved hjælp af en simuleringsmodel, hvor posterne i det enkelte regnskab beregnes ud fra produktionsoplysninger fra Fiskeristyrelsens akvakulturregister samt regnskabsdata for en repræsentativ gruppe af tilsvarende revisorindberettede anlæg. Alle estimerede regnskaber tildeles en faktor, som udregnes som forholdet mellem den producerede værdi i akvakulturregisteret og et gennemsnit for den repræsentative gruppe af indberettede regnskaber. Alle regnskabsposter i regnskabet beregnes herefter som produktet af gennemsnittet for de indberettede regnskaber i den repræsentative gruppe og den tildelte faktor. Herefter aggregeres alle resultater i de enkelte segmenter.

For yderligere at styrke datamaterialet er regnskabsindsamlingen suppleret med virksomhedsregnskaber indberettet til Erhvervsstyrelsen. I de fleste regnskaber herfra anvendes begrebet bruttoproduktion, der omfatter nettoomsætningen, ændringer i lager, andre driftsindtægter og variable omkostninger. For at kunne anvende regnskaberne fra Erhvervsstyrelsen i statistikken er nettoindtægter og -udgifter beregnet på følgende måde: Værdien af det enkelte anlægs produktion er taget fra indberetningen til Fiskeristyrelsens register. Den modsvarende udgiftspost er fordelt efter en omkostningsmodel baseret på de regnskaber, som er indberettet af revisorer. Omkostningsmodellen beregner et gennemsnit for samtlige omkostningsposter i de indberettede regnskaber for hver anlægstype.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data, udover hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Statistikken anvendes bl.a. af akvakulturerhvervets udøvere, brancheorganisationen Dansk Akvakultur, samt de myndigheder, der lovgiver for erhvervet. Derudover leverer statistikken input til opgørelse af Nationalregnskabet og til internationale sammenligninger i EU.

4.1 Brugerbehov

Centrale brugere er danske og europæiske myndigheder, herunder Miljø- og Fødevareministeriet samt Europa-Kommissionens Generaldirektorat for maritime anliggender og fiskeri, DG Mare. Herudover forskere og studerende nationalt og internationalt, akvakulturerhvervets organisationer og virksomheder relateret til akvakulturerhvervet i bred forstand, fx penge- og kreditinstitutter.

4.2 Brugertilfredshed

Regnskabsstatistik for akvakultur følges af ekspertudvalg bestående af repræsentanter for erhvervet, forskere fra Københavns universitet og embedsmænd fra flere ministerier.

4.3 Fuldstændighed af data

Den offentliggjorte statistik omfatter både landbaserede anlæg og havbrug. Der offentliggøres hovedtal for alle typer af kommercielle anlæg, men for anlægstyper, hvor der kun er få anlæg, kan mere detaljerede regnskabsoplysninger ikke offentliggøres.

5 Præcision og pålidelighed

Statistikken er baseret på en stikprøve, og resultaterne er derfor behæftet med usikkerhed. Det tilstræbes, at de største virksomheder altid indgår i stikprøven, og at 75 pct. af den samlede omsætning dækkes af virksomhederne i stikprøven. Der er ikke planlagte revisioner af statistikken.

5.1 Samlet præcision

Der indsamles regnskaber for ca. halvdelen af populationen. For den resterende halvdel indhentes produktions- og omsætningsoplysninger fra Fiskeristyrelsens akvakulturdatabase. Der er således 100 pct. dækning på hovedvariablerne produktion og bruttoudbytte. For de regnskaber, som ikke indberettes, estimeres alle regnskabsposter ud fra omsætningsoplysningerne fra Fiskeristyrelsen og de indberettede regnskaber.

Oplysningerne fra Fiskeristyrelsen er struktur- og produktionsoplysninger for det relevante år, mens oplysninger i de indberettede regnskaber vedrører det relevante regnskabsår, som godt kan afvige fra kalenderåret, da virksomhederne kan have forskudte regnskabsår. Det er derfor, i samarbejde med erhvervets revisorer og Dansk Akvakultur, besluttet at indberettede regnskaber skal have regnskabsafslutning i perioden fra d. 1/6 i det relevante år til 31/5 det følgende år. På den måde dækker regnskabsåret bedst muligt produktionen i det år, statistikken dækker.

5.2 Stikprøveusikkerhed

For hovedvariablerne produktion og bruttoudbytte er der tale om en totaltælling, der er derfor ingen stikprøveusikkerhed for disse variable. For øvrige variable varierer usikkerheden afhængigt af hvor mange, der har indberettet for den givne anlægstype.

5.3 Anden usikkerhed

Usikkerheden påvirkes også af fordelingen af størrelsen på anlæggene i de enkelte segmenter.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Kvaliteten af de indhentede data må vurderes at være høj. Regnskabsskemaerne er udfyldt af professionelle revisorer, der selv har interesse i statistikens udgivelse, og desuden får betaling for arbejdet med udfyldelse af skemaet. Den harmoniserede regnskabsskabelon, bearbejdning og test af de indberettede regnskaber, og endelig samkøring med registerdata er med til at sikre kvaliteten af data. En væsentlig del af statistikken (produktion og omsætning) bygger på registerdata, som dækker alle enheder i populationen. Hvor stor del af omsætningen, der dækkes af de indberettede regnskaber er således kendt.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der er ingen planlagt revision af Regnskabsstatistik for akvakultur.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udgives normalt senest et år efter referenceårets afslutning.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken offentliggøres som endelige tal normalt senest ét år efter referenceåret.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt til det planlagte offentliggørelsestidspunkt. Statistikken for 2023 blev forsinket med ca. to måneder.

7 Sammenlignelighed

Statistikken er sammenlignelig tilbage til 2004, hvor statistikken blev udarbejdet første gang. Alle EU-lande indberetter til EU's *Generaldirektorat for Maritime anliggender og fiskeri*, hvorfor det er muligt at sammenligne inden for EU. Fiskeristyrelsen udgiver årligt en statistik, som belyser erhvervets struktur og produktion.

7.1 International sammenlignelighed

Regnskabsstatistikken anvendes som grundlag for Danmarks indberetning til EU's *Generaldirektorat for Maritime anliggender og Fiskeri*. Statistik for medlemslandene udgives af Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries (STECF) i rapporten *The Aquaculture Economic Report*. EU-statistikken er ikke direkte sammenlignelig med den nationale statistik, da segmenteringen af anlægstyper er forskellig og, flere økonomiske variable er aggregerede.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Statistikken i sin nuværende form er sammenlignelig tilbage til 2017.

Der findes også to ældre tidsserier: En, der dækker årene 2009 til 2020, hvor segmenteringen af landbaserede anlæg er en anden end for den nuværende serie. En, der dækker årene 2004 til 2013, beregningen af driftsresultatet var anderledes end i den efterfølgende serie. Bl.a. blev afskrivninger ikke indregnet.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Fiskeristyrelsens tal for produktionsmængder og produktionsværdier for akvakulturanlæggene på [styrelsens hjemmeside](#). Fiskeristyrelsens tal vises også i tabel AKV11 i [Statistikbanken](#).

Fiskeristyrelsens data er ikke sammenlignelige med regnskabsstatistik for akvakultur. Fiskeristyrelsens data indeholder nettoproduktionen og ikke bruttoproduktionen, da de ikke viser internt overførte fisk. Endvidere er der forskellig afgrænsning af populationen, da Fiskeristyrelsen medtager ikke-kommercielle anlæg. Derudover dækker Fiskeristyrelsens data det pågældende kalenderår, mens de data, som er indberettet til Danmarks Statistik dækker virksomhedens regnskabsperiode, som ikke nødvendigvis er sammenfaldende med kalenderåret.

7.4 Intern konsistens

Det indgår i databehandlingen at sikre konsistens mellem enhedsafgrænsningen i de indberettede regnskaber og enhederne i populationen. Gennemførelsen heraf sker dels ved tilpasning af registerbaserede enheder til virkeligheden, dels ved at opdele eventuelle koncernregnskaber på regnskabsenheder.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives årligt i Nyt fra Danmarks Statistik om [Regnskabsstatistik for akvakultur](#) og i Statistikbanken under [Akvakultur](#). Se mere på statistikkens [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives i Nyt fra Danmarks Statistik om [Regnskabsstatistik for akvakultur](#).

8.5 Publikationer

Statistikken for tidligere år - frem til 2018 - blev udgivet i publikationen [Regnskabsstatistik for fiskeri og akvakultur](#).

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under [Fiskeri og akvakulturs regnskaber](#) i tabellerne:

- [AKREGN1](#): Regnskabsstatistik for akvakultur efter enhed, anlægstype og regnskabsposter
- [NAK1](#): Nøgletal for akvakultur efter anlægstype og regnskabsposter

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner, kan få adgang til statistikkens mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

På statistikkens [emneside](#) findes supplerende materiale. Derudover stilles statistikkens anonymiserede mikrodata til rådighed for serviceopgaver mod betaling. Læs mere om [skræddersyede løsninger](#) eller få flere oplysninger ved at kontakte DST Consulting.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighed i Danmarks Statistik](#) følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistiske grupperinger, hvor antallet af enheder i stikprøven er mindre end 3, vises ikke i statistikken.

8.11 Reference til metodedokumenter

En kortfattet metodebeskrivelse findes publikationen om [Regnskabsstatistik for fiskeri og akvakultur](#).

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Fødevareerhverv, Erhvervsstatistik.
Kontaktpersonen for statistikken er Michael Brogaard, tlf: 51 62 70 89 og e-mail: MIB@dst.dk.